

Sygn. akt III Ca 1972/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2017 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 3 sierpnia 2016 r., sygn. akt I C 718/16

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1 i 3 w ten sposób, że oddala powództwo i nie obciąża powódki kosztami procesu;**
- 2. nie obciąża powódki kosztami postępowania odwoławczego.**

SSO Magdalena Balion - Hajduk

Sygn. akt III Ca 1972/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2016r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach zasądził od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 400 euro wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22 kwietnia 2015r., oddalił powództwo w części i zasądził od pozwanej na rzecz powódki koszty procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka M. S. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w O. umowę o realizację imprezy turystycznej na M.. W ramach tejże umowy, na dzień 5 sierpnia 2014 r. roku miała zaplanowaną podróż lotniczą z F. do K. – P.. Przewoźnikiem miała być pozwana (...) S.A. Rejs o numerze (...) miał rozpocząć się o godzinie 18.05. Rzeczywisty czas wylotu miał miejsce o godzinie 21.46. W konsekwencji, samolot, którym podróżowała powódka, przybył do K. z ponad 3- godzinnym opóźnieniem w stosunku do przewidywanego czasu przylotu.

Sąd Rejonowy jako podstawę prawną rozstrzygnięcia powołał art. 5, 6 i 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. U. UE. L 2004.46.1) oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, uznając że w niniejszej sprawie doszło do opóźnienia lotu pozwanej spółki jaki miał miejsce w dniu 5 sierpnia 2014 r. do portu docelowego K. - P.. Opóźnienie to z uwagi na jego czas – ponad 3 godziny, uznać należało za nadmierne. Spełnione zatem zostały przesłanki przyznania powodowi odszkodowania, które zgodnie z art. 7 rozporządzenia wynosi 400 EUR dla każdego z pasażera, tj. kwota przewidziana jako odszkodowanie dla wszystkich

lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1500 kilometrów i wszystkich innych lotów o długości od 1500 do 3500 kilometrów.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia Sąd pierwszej instancji wskazał, że w okolicznościach niniejszej sprawy najbardziej odpowiednie będzie zastosowanie ogólnych terminów przedawnienia wynikających z art. 118 k.c. Nawet gdyby nie podzielić tego stanowiska, rozważenia wymagałoby sięgnięcie do przepisu art. 442¹ § 1 k.c. i przyjęcie, że roszczenie pasażera przedawnia się z upływem 3 lat od dnia, w której pasażer dowiedział się o szkodzie i osobie odpowiedzialnej za jej naprawienie, nie później niż 10 lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. W tym przypadku, roszczenie powódki nie będzie jednak przedawnione.

Apelację od tego wyroku w zakresie w punkcie 1 i 3 wniosła pozwana, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, art. 118 k.c. przez jego zastosowanie i uznanie, że roszczenie przedawnia się z upływem 10 lat na zasadach ogólnych, naruszenie art. 778 k.c. w zw. z art. 775 k.c. przez jego niezastosowanie i nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia, wskutek przyjęcia, że roszczenie przedawnia się z upływem 10 lat, a nie z upływem roku od wykonania przewozu.

W odpowiedzi na apelację powódka wносиła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania od pozwanej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest uzasadniona.

Przedmiotowa sprawa wynika z umowy przewozu i wbrew stanowisku Sądu Rejonowego winna być rozstrzygana w postępowaniu uproszczonym i w takim postępowaniu rozpoznał ją Sąd odwoławczy. W konsekwencji Sąd odwoławczy zastosował regulację art. 505¹³§2 zgodnie z którą, jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Powołane przez Sąd Rejonowy Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz. U. UE. L 2004.46.1) nie reguluje kwestii związanych z przedawnieniem roszczeń pasażerów w zakresie dochodzenia odszkodowań z tytułu overbookingu, odwołania lub opóźnienia lotu. Zgodnie zaś z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 listopada 2012 roku wydanym w sprawie C – 139/11, Rozporządzenie nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, należy interpretować w ten sposób, że termin na wytoczenie powództwa o odszkodowanie, o którym mowa w art. 5 i 7 tego Rozporządzenia, jest ustalany zgodnie z przepisami każdego państwa członkowskiego w dziedzinie przedawnienia roszczeń. Z treści wydanego wyroku przy tym wynika jednoznacznie, iż kwestie przedawnienia nie mogą być rozstrzygane w oparciu o art. 29 Konwencji o ujednostajnieniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, podpisanej w W. dnia 12 października 1929 roku i art. 35 sporządzonej w M. w dniu 28 maja 1999 roku Konwencji o ujednoczeniu niektórych zasad dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, które ustanawiają dwuletni okres przedawnienia na wytoczenie powództwa o ustalenie odpowiedzialności z tytułu praw przyznanych na mocy tych konwencji, albowiem przewidziany w art. 5 i 7 powołanego Rozporządzenia środek w postaci odszkodowania znajduje się poza zakresem zastosowania tych konwencji. Konwencja o ujednoczeniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego sporządzona w M. w dniu 28 maja 1999 roku, została ratyfikowana przez prezydenta w dniu 6 października 2005 roku (opublikowana w Dz. U. z 2007 roku, Nr 37, poz. 235), zaś zgoda na ratyfikację została wyrażona w ustawie z dnia 17 czerwca 2005 roku o ratyfikacji Konwencji o ujednoczeniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, sporządzonej w M. dnia 28 maja 1999 roku (Dz. U z 2005 roku, Nr 150, poz. 1237), i z mocy art. 87 i 91 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. Nr 78, poz. 484) jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej, mającym pierwszeństwo przed ustawą, jeżeli ustawy

tej nie da się pogodzić z umową. Zastosowanie terminu przedawnienia określonego w powołanej Konwencji wyłączył jednak sam Trybunał Sprawiedliwości wydając orzeczenie w sprawie C – 139/11.

Zgodnie z art. 205 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 roku – Prawo lotnicze (Dz.U. z 2016 roku, poz. 605), do umowy przewozu lotniczego, w tym czarteru lotniczego oraz do innych stosunków cywilnoprawnych związanych z przewozem lotniczym, nieuregulowanych przepisami niniejszej ustawy i umowami międzynarodowymi, stosuje się przepisy prawa cywilnego. Prawo lotnicze nie reguluje kwestii związanych z przedawnieniem roszczeń, zaś zgodnie z wyrokiem z dnia 22 listopada 2012 roku w sprawie nie można zastosować terminów przedawnienia określonych w powołanych konwencjach, a zatem w sprawie winny zostać zastosowane przepisy kodeksu cywilnego.

Zgodnie z treścią art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Jednak powołane Rozporządzenie nr 261/2004 ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów reguluje w istocie szczególne obowiązki przewoźnika lotniczego będące konsekwencją wcześniejszego zawarcia z tym przewoźnikiem umowy przewozu, przy czym do zawarcia takiej umowy przewozu dochodzi zarówno wtedy, gdy umowę zawiera z przewoźnikiem bezpośrednio pasażer, jak i wtedy gdy taka umowa przewozu jest elementem umowy o usługę turystyczną i jest zawierana w imieniu pasażera przez organizatora imprezy turystycznej. Umowa przewozu została uregulowana w art. 774 i następnym kodeksu cywilnego. Zgodnie z treścią art. 775 k.c. przepisy tytułu niniejszego stosuje się do przewozu w zakresie poszczególnych rodzajów transportu tylko o tyle, o ile przewóz ten nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. Zgodnie z art. 778 k.c., roszczenia z umowy przewozu osób przedawniają się z upływem roku od dnia wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany - od dnia, kiedy miał być wykonany.

Stanowisko to potwierdził także Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 marca 2017 r. sygn. III CZP 111/16, stwierdzając że roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 k.c. W tej sprawie przewóz miał nastąpić w dniu 5 sierpnia 2014 roku, zaś powództwo zostało wniesione w dniu 22 lutego 2016 roku, tak więc w dniu wniesienia pozwu roszczenie powódki było przedawnione, co wobec zgłoszonego zarzutu przedawnienia musiało skutkować oddaleniem powództwa.

Z tych też względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 505¹⁰ §1 k.p.c. Uwzględniając charakter sprawy, to że powódka miała w niej status konsumenta oraz powoływane przez strony rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych rozstrzygających o podobnych roszczeniach, Sąd Okręgowy na zasadzie art. 102 k.p.c. nie obciążył powódki kosztami procesu oraz obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania przed sądami obu instancji na rzecz pozwanej.

SSO Magdalena Balion – Hajduk